

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTER
SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI

Warszawa, dnia 3 lutego 2011 roku

BMP-0724-5-1/11/JD

Pan
Bogdan BORUSEWICZ

Marszałek Senatu RP

Szanowny Panie Marszałku,

W nawiązaniu do pisma z dnia 14 stycznia 2011 roku (sygn. BPS/DSK-043-3261/11) dotyczącego oświadczenia złożonego przez Senatora RP Pana Piotra Zientarskiego podczas 68. posiedzenia Senatu RP w dniu 12 stycznia 2011 r. w sprawie wykonywania kontroli ruchu drogowego przez strażników gminnych, uprzejmie przedstawiam następujące informacje.

Na wstępie pragnę wskazać, iż legalizacja przyrządu pomiarowego, podlegającego prawnej kontroli metrologicznej, ma na celu sprawdzenie, stwierdzenie i potwierdzenie odpowiednim dowodem, że dany przyrząd spełnia określone wymagania. W odniesieniu do przyrządów do pomiaru prędkości pojazdów w ruchu drogowym wymagania określone zostały w rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 9 listopada 2007 r. w sprawie wymagań, którym powinny odpowiadać przyrządy do pomiaru prędkości pojazdów w ruchu drogowym, oraz szczegółowego zakresu badań i sprawdzeń wykonywanych podczas prawnej kontroli metrologicznej tych przyrządów pomiarowych (Dz. U. Nr 225, poz. 1663).

Należy zauważyć, że pomiar prędkości pojazdu przy użyciu odpowiedniego przyrządu może być niedoskonały i w rzeczywistości tylko w jakimś ułamku przypadków, niemożliwych w praktyce do zidentyfikowania, będzie idealnie odzwierciedlał wielkość mierzoną. Niemniej jednak nie ma podstaw do przyjmowania, że co do zasady każdy pomiar obarczony jest błędem granicznym, do tego niekorzystnym dla kierującego pojazdem.

Błędy graniczne wskazane w przepisach prawa regulujących procedurę legalizacji przyrządów wyznaczają kryteria, których spełnienie przez sprawdzany przyrząd gwarantuje wymagany poziom dokładności. Tym samym wskazania każdego przyrządu pomiarowego, który uzyskał legalizację, a używanego zgodnie z instrukcją obsługi, powinny być uznane za w pełni wiarygodne.

Należy podkreślić, że wskazany w § 23 ww. rozporządzenia błąd graniczny (± 3 km/h dla prędkości do 100 km/h i 3% wartości mierzonej – dla prędkości powyżej 100 km/h) odnosi się do znamionowych warunków użytkowania przyrządu. Natomiast w warunkach odniesienia dopuszczalny błąd graniczny wynosi odpowiednio: 1 km/h lub 1% wartości mierzonej. Z kolei zgodnie z § 24 wskazanego rozporządzenia, wartość średnia błędów wskazań prędkości podczas badania i sprawdzania przyrządu radarowego w znamionowych warunkach użytkowania nie powinna przekraczać ± 1 km/h. Wartość średnią ustala się na podstawie błędów pomiarów wszystkich wykonanych pomiarów prędkości, przy czym żaden wynik pomiaru nie może być obciążony dodatkowym błędem wskazania większym niż 3 km/h dla prędkości do 100 km/h i 3% – dla prędkości powyżej 100 km/h. Natomiast w przypadku autonomicznych przyrządów radarowych, które stosownie do § 3 pkt 4 ww. rozporządzenia są urządzeniami działającymi samoczynnie, wyniki pomiarów podczas sprawdzania w znamionowych warunkach użytkowania powinny wykazywać poziom ufności 99,8%.

BMP-0724-5-1/11/JD

Strona 1 z 2

Przedstawione wyżej wymagania stawiane przyrządom pomiarowym do pomiaru prędkości w ruchu drogowym świadczą o wysokiej precyzji pomiarów, jakiej oczekuje się od przyrządów użytkowanych przez wszystkie uprawnione do tego organy kontroli ruchu w zróżnicowanych warunkach. Określone w § 22 ww. rozporządzenia znamionowe warunki użytkowania przewidują, że wskazania przyrządów powinny mieścić się w granicach błędów granicznych podczas użytkowania m.in. w zakresie temperatury określonej przez producenta, jednak nie mniejszym niż zakres od 0° C do 50° C (vide: § 22 ust. 1 pkt 2), przy wilgotności względnej powietrza w zakresie od 20% do 95% (średnia roczna wilgotność względna powietrza w Polsce waha się w granicach od 76% do 84%), oraz – w odniesieniu do przyrządów radarowych – w warunkach narażenia spowodowanego oddziaływaniem wody.

W świetle wskazanych wymagań domniemanie, iż w skrajnych warunkach pogodowych dopuszczalne odchylenie ± 3 km/h jest przekraczane, nie znajduje wystarczającego uzasadnienia.

W kontekście przedmiotowej sprawy istotna również pozostaje kwestia prawa społeczeństwa do tego, by sprawca wykroczenia, które w istotny sposób rzutuje na poziom bezpieczeństwa na drogach, został ukarany adekwatnie do stopnia przewinienia, nie wyłączając przypisania mu odpowiedniej liczby punktów dla potrzeb ewidencji kierowców naruszających przepisy ruchu drogowego. Wątpliwość ta jest tym bardziej uzasadniona, że prędkościomierze instalowane w pojazdach wskazują prędkość jazdy większą niż prędkość rzeczywista. Tak więc kierujący pojazdem, przekraczając dopuszczalną prędkość, w istocie ma świadomość większego stopnia przekroczenia limitu niż faktycznie ma to miejsce, ale też godzi się z konsekwencjami, jakie w związku z tym mu grożą.

Mając powyższe na uwadze, za uzasadnione należy uznać traktowanie wskazań wszystkich legalizowanych przyrządów pomiarowych jako wiarygodnych, dających podstawę do ustalania wszelkich należności (zarówno o charakterze ekonomicznym, jak i formalnym, np. punkty przypisywane w ewidencji kierowców) związanych z pomiarem danej wielkości fizycznej. Nie ogranicza to oczywiście zgłoszenia zastrzeżeń co do dokładności konkretnego przyrządu pomiarowego, o ile istnieją ku temu racjonalne przesłanki.

Jednocześnie warto wskazać, iż zgodnie z art. 129h ust. 5 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – *Prawo o ruchu drogowym* (t.j.: Dz. U. z 2005 r. Nr 108, poz. 908 z późn. zm.), minister właściwy do spraw transportu został zobowiązany do określenia w drodze rozporządzenia m.in. sposobu dokonywania pomiarów przez urządzenia rejestrujące, z uwzględnieniem progów prędkości dostosowanych do obowiązującego na drodze ograniczenia prędkości, oraz przetwarzania przez te urządzenia zarejestrowanych danych, a także biorąc pod uwagę możliwość błędu kierowcy do 10 km/h w utrzymaniu dopuszczalnej prędkości. Należy jednak podkreślić, że ustawodawca, przewidując pewną tolerancję w ocenie dokonanych pomiarów, odniósł się wyłącznie do ewentualnego błędu kierowcy, a nie przyrządów pomiarowych. Tak więc, po wydaniu rozporządzenia, punktem odniesienia dla przyjętych wielkości owej tolerancji powinny być rzeczywiste wskazania urządzeń rejestrujących, nie pomniejszone o błędy graniczne.

Wobec powyższego, działania strażników straży gminnych (miejskich) oparte na obowiązujących i przywołanych powyżej aktach prawnych należy uznać za prawidłowe.

Niemniej jednak, z uwagi na fakt, iż zgodnie z art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. *o strażach gminnych* (Dz. U. Nr 123, poz. 779 z późn. zm.), nadzór nad działalnością straży w zakresie m. in. wykonywania przez straż ustawowych uprawnień, sprawuje właściwy wojewoda przy pomocy komendanta wojewódzkiego (Stołecznego) Policji, MSWiA zwróci się do Wojewody Kujawsko – Pomorskiego z wnioskiem o zbadanie prawidłowości postępowania Straży Gminnej w Kobylnicy w przedmiotowym zakresie.

Jednocześnie uprzejmie informuję, iż o ustaleniach poczynionych w przedmiotowej sprawie Pan Senator zostanie poinformowany odrębnym pismem.

2 powołaniem

MINISTER
SPRAW WNEWNETRNYCH I ADMINISTRACJI
Rapacki
z up. ADAM RAPACKI
Podsekretarz Stanu

Do wiadomości:
Departament Spraw Parlamentarnych
w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów